PÄIVÄSTÄ TOISEEN

Peusan Veini ja Sirkka olivat työpari, joka oli edustanut minulle elämän pysyviä arvoja. **AARRE JAVANAINEN HEVOSELÄMÄÄ-PALSTALLA**

19.12.12

Aurinko nousee

Helsingissä kello 9.23
ja laskee kello 15.12
Oulussa kello 10.28
ja laskee kello 14.03

Päivän sana

19.12. ”Nuoruudestamme asti tähän päivään saakka olemme tehneet syntiä, niin me itse kuin meidän isämmekin. Me emme ole kuunnelleet Herran, Jumalamme, ääntä.” Jer. 3:25
20.12. Meitä on siis pidettävä Kristuksen palvelijoina, joiden huostaan on uskottu Jumalan salaisuudet. Siltä, jolle on jotakin uskottu, vaaditaan, että hän osoittautuu luottamuksen arvoiseksi. 1. Kor. 4:1–2

Nimipäiviä

Tänään keskiviikkona: Iiro, Iisakki, Iikka, Isko
Huomenna torstaina: Benjamin, Kerkko

Mietelause

Kuuntele nuorempiasi, älä koskaan radiokanavaa, jonka nimessä on englantia.

Kari Hotakainen

MERKKIPÄIVIÄ

90-VUOTIAS

Maanviljelijä **Lauri Järvinen** 21.12. Jämsänkoski. Syntymäpäiviä vietetään Majatalo Morvassa.

Lähetä merkkipäiväilmoitus Maaseudun Tulevaisuuteen
Merkkipäiväpalstalla julkaistaan vain päivänsankarin suostumuksella lähetettyjä merkkipäivätietoja. Kirjallisesti lähetettävissä tiedoissa tulee olla merkkipäivän viettäjän nimi, ikä, merkkipäivän ajankohta, titteli, kotipaikka ja mahdollinen lyhyt maininta merkkipäivän vietosta. Valokuvaksi käy mustavalko- tai värikuva, koolla ei väliä. Palsta on maksuton. Merkkipäivätiedon tulee olla toimituksessa viimeistään viisi päivää ennen lehden ilmestymistä. Tiedot postitetaan osoitteeseen: Maaseudun Tulevaisuus, ”Merkkipäivät”, PL 440, 00101 Helsinki, tai lähetetään sähköpostilla osoitteeseen *merkkipaivat@maaseuduntulevaisuus.fi*.

50-VUOTIAS

Talousmies lataa akkunsa juoksemalla

Runsas kuukausi sitten Munakunnan toimitusjohtaja **Jan Lähde** oli New Yorkissa. Tarkoituksena oli osallistua maailman suurimpaan maratonjuoksutapahtumaan sunnuntaina 4.11.

Hirmumyrsky Sandy oli alkuviikolla runnellut Yhdysvaltain itärannikkoa, mutta juoksijoille oli vakuutettu vielä keskiviikkona, että maraton juostaan.

Perjantaina tapahtuma kuitenkin peruutettiin.

”Pakko myöntää, että kyllähän se harmitti.”

Juoksu on Jan Lähteelle tärkeä harrastus. Liikunnan avulla hän sekä lataa akut että kartuttaa uusia ajatuksia työhönsä.

Paljon uusia ajatuksia on uran aikana tarvittu, sillä sen varrelle on mahtunut suomalaisen kananmunasektorin pitkä lasku ja uusi, muutama vuosi sitten alkanut nousu.

Suomi liittyi EU:hun kaksi vuotta sen jälkeen, kun Lähde oli aloittanut työnsä Munakunnassa vuonna 1993. Yhdessä yössä kananmunien hinnoista suli melkein kaksi kolmannesta.

”Heti tammikuussa monet miettivät, kuoleeko meiltä koko kananmunantuotanto. Ensimmäinen jäsenyysvuosi olikin tosi vaikea”, hän muistelee.

Ala selvisi, mutta rakennemuutos on ollut raju. Muutoksen viimeisteli tuotannon kieltäminen perinteisissä häkeissä vuosi sitten.

”Vuoden 1995 jälkeen melkein yhdeksän kymmenestä tilasta on lopettanut.”

Vaikka Åbo Akademista valmistuneen maisterin pääaine oli taloustiede, hänen jokaisessa työpaikassaan on ollut kytkös maatalouteen ja elintarviketuotantoon.

JAANA KANKAANPÄÄ

Jan Lähde on tehnyt koko työuransa elintarviketeollisuuden parissa.

> Vuoden 1995 jälkeen melkein yhdeksän kymmenestä tilasta on lopettanut.«
> **JAN LÄHDE**

Valmistuttuaan Lähde aloitti Farmoksessa, sieltä hän jatkoi Cultor-konserniin kuuluneeseen Finnewos Agriin. Munakunnassa hän on ollut vuodesta 1993, ensin viisi vuotta talousjohtajana ja sen jälkeen toimitusjohtajana.

Ensimmäinen kesätyökin oli elintarvikkeiden parissa, Pietarsaaren jäätelötehtaalla.

Lähde täyttää tänään keskiviikkona 50 vuotta. Merkkipäivänään hänellä on vapaapäivä, jonka hän viettää juuri niin kuin liikunnallisen miehen voi odottaakin.

”Aion avata tämän talven hiihtokauden.”

JUHANI REKU

RAHAPELIT

Kierros 51

Vihjeemme:	1-s.	64-s.
1 West Bromwich – Norwich	x	x 2
2 Newcastle – Queen´s PR	x	x 2
3 Tottenham – Stoke	1	1
4 West Ham – Everton	x	1 x
5 Manchester C – Reading	1	1
6 Southampton – Sunderland	1	1
7 Leeds – Middlesbrough	1	1 x
8 Leicester - Cardiff C	x	x 2
9 Sheffield W – Charlton	1	1 x
10 Birmingham – Burnley	1	1
11 Blackburn – Brighton	x	x
12 Millwall – Barnsley	1	1
13 Watford – Nottingham	1	1

Peliaika päättyy la 22.12. klo 16.55.

Oikeat tulokset:

Kierros 50
Vakio: 12x 111 x1x 121x
Lotto: 1, 3, 6, 13, 25, 32, 34
Lisänumerot: 2, 29
Lauantai-Jokeri: 3 7 8 5 3 0 0
Toto75:

		poissa
1. lähtö:	4	–
2. lähtö:	1	–
3. lähtö:	11	–
4. lähtö:	4	–
5. lähtö:	10	6
6. lähtö:	4	2
7. lähtö:	10	–

”Kaiken omani kannan mukanani”

Kaksi opiskelijaa käveli Espanjan Santiago de Compostelaan 22 päivää.

Kaksi väsynyttä mutta onnellista suomalaistyttöä istuu Santiago de Compostelan katedraalin edessä. Takana on 510 käveltyä kilometriä ja 22 vaelluspäivää, mutta vielä hymyilyttää.

Camino de Santiago eli Pyhän apostoli Jaakobin polku Pohjois-Espanjassa on yksi Euroopan suosituimmista vaellusreiteistä.

Caminon juuret ulottuvat keskiajalle, jolloin pappi voi määrätä katumusharjoitukseksi pyhiinvaellusmatkan Santiagoon, Roomaan tai Jerusalemiin. Suomestakin on lähtenyt vaeltajia kohti Espanjaa.

Matka kulkee Ranskan rajalta aina pyhään Santiago de Compostelan kaupunkiin asti. Koko reitin pituus on vajaat 800 kilometriä.

Kevyt kantamus vie perille

Varasimme ystäväni **Janni Koiviston** kanssa matkaa varten vain neljä viikkoa, joten oli selvää, ettemme voi vaeltaa koko matkaa Ranskan rajalta asti. Päädyimme aloittamaan Burgosista, josta on Santiagoon noin 500 kilometriä.

Kummankin selässä keikkui pieni reppu ja jaloissa oli lenkkarit. Monista varoituksista huolimatta jätimme vaelluskengät kotiin, mikä osoittautui jalkojemme pelastukseksi, emmekä saaneet tuskallisia rakkoja. Reppuni painoi pakattuna kuusi kiloa. Mitä kevyempi reppu, sitä helpompi matka.

Aamuisin olimme jo kuudelta tien päällä välttääksemme päivän kuumuuden ja saavuimme seuraavaan majataloon puolilta päivin.

Emme ole kovinkaan urheilullisia, mutta silti reilun 20 kilometrin päivämatkat tuntuivat toisinaan jopa lyhyiltä. Peruskuntoinen ja jalkavaivaton vaeltaja voi helposti kävellä yli 30 kilometriä päivässä, jos pitää taukoja ja muistaa syödä ja juoda riittävästi.

Kukaan ei ehdota palaveria

Syitä vaellukselle on varmasti yhtä monta kuin lähtijöitäkin. Monet haluavat ottaa etäisyyttä arkeen ja he voivat hiljaisuudessa pohtia elämäänsä. Toisille camino taas on suuri seikkailu ja mahdollisuus tutustua uusiin ihmisiin. Uskonnolliset syyt ovat myös tärkeä syy lähteä. Liikunta, parisuhteen hoitaminen, itsensä haastaminen, Espanjan luonto ja maisemat houkuttelevat vaellukselle.

Caminolla ollaan irti tavallisesta arjesta: ei ole televisiota eikä nettiä. Kukaan ei ehdota palaveria, eikä tarvitse muistaa yhtään salasanaa. Hiljaisuus ja tekemättömyys hoitavat ja monet kokevat aikatauluttomuudessa pyhyyden tuntua.

Caminolla ihminen on perusasioiden äärellä. Ympärillä ei ole arjen virikeviidakkoa, vaan jaettu makuusali, repullinen tavaraa ja hitaasti vaihtuvat maisemat.

Päivät koostuvat aamupäivällä kävelystä ja iltapäivällä syömisestä, pyykinpesusta ja seurustelemisesta. Samojen rutiinien toistaminen päivästä toiseen on hyvin rauhoittavaa.

LIINA NIITTYMAA

LIINA NIITTYMAA

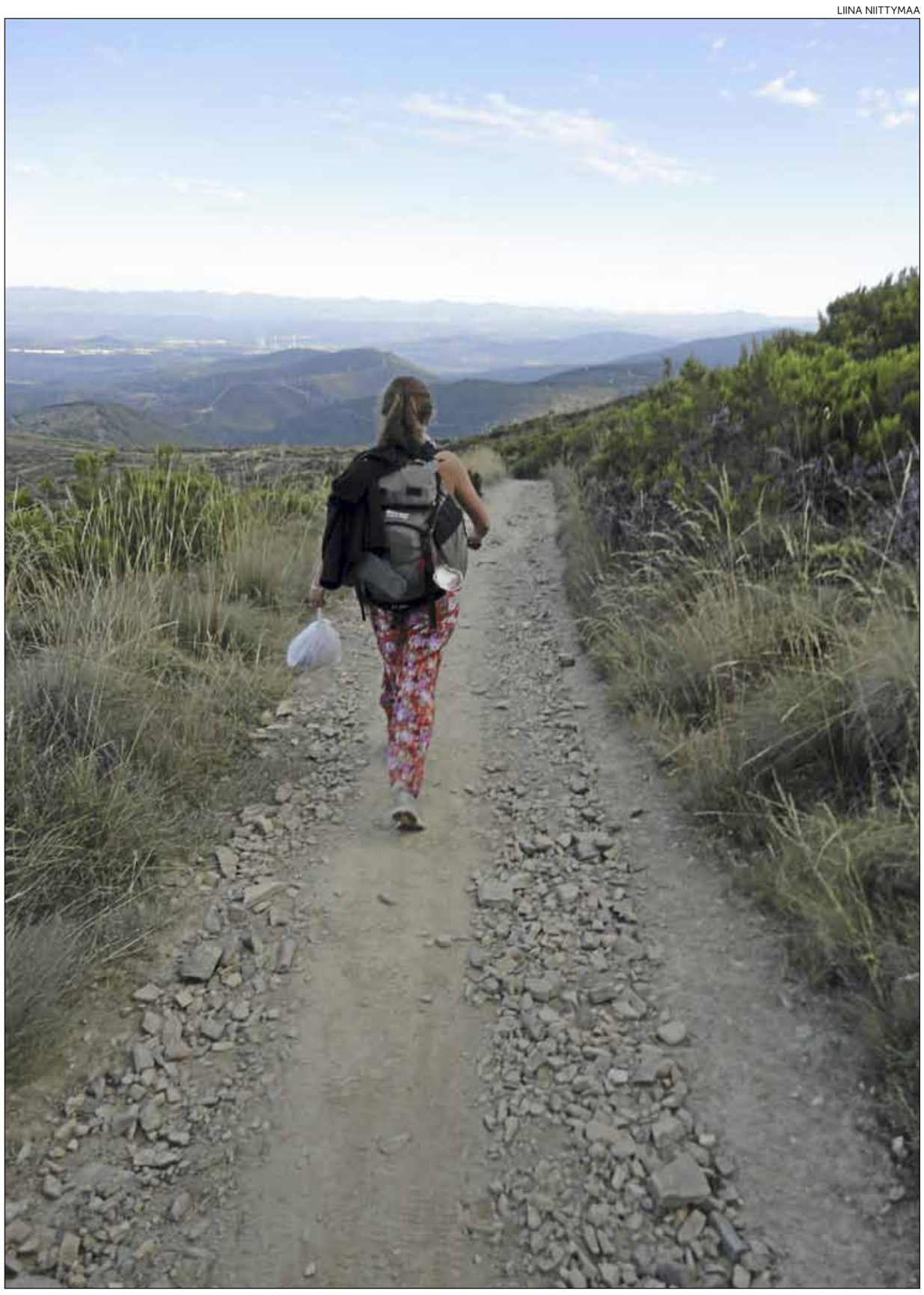

Polku Ponferradaan vei upean vuoristomaiseman läpi.

> Hiljaisuus ja tekemättömyys hoitavat ja monet kokevat aikatauluttomuudessa pyhyyden tuntua.

REISSU

Pyhän Jaakon pyhiinvaellus Espanjassa

Matkustus: Lento Madridiin ja sieltä junalla Burgosiin.
Majoitus: Matkan varrella on noin kymmenen kilometrin välein kunnallisia ja yksityisiä majataloja (4–12 euroa). Reitillä on myös paljon pensionaatteja ja hotelleja.
Vuodenaika: heinä- ja elokuu ovat ruuhkaisimmat ja kuumimmat, talvella osa majataloista on kiinni. Suositeltavimpia ajankohtia ovat maalis–kesäkuu ja syys–marraskuu.
Mitä mukaan: mahdollisimman pieni reppu ja sisäänajetut kengät. Pyhiinvaelluspassin eli credencialin voi hankkia suurista kaupungeista. Suomessa passeja myy Jaakontien ystävät ry.

Auringonkukkapellot ovat tavallinen näky Espanjan kesässä.

Lehmät saavat nauttia Galician maakunnan henkeäsalpaavista näköaloista.

HEVOSELÄMÄÄ

Peusanmäen Sirkka

Niittokoneen säksätys herättää minut varhaiseen aamuun ja olen hetkessä aivan virkeä. Loikkaan sängystä ja ryntään ovelle. Pysähdyn vasta keskellä kasteista pihanurmea.

Petyn, kun huomaan koneen käyvän Kaivoharjun kupeella, missä Kiurun Eka on niittohommissa pienellä ja tummalla Pojullaan. Eka on äreä mies, eikä minulla ole sinne mitään asiaa.

Maleksin aitan taa, mistä näkee Peusanmäelle. Näen komean keltaisen hevosen seisovan laitumella tuuhean pihlajan alla. En ymmärrä, miksi se on vielä siellä. Missä viipyy Peusan Veini, joka aina ehtii ensimmäisenä heinän niittoon? Hevonenkin näyttää levottomalta ja tähyilee odottavan näköisenä Peusanmäen kartanoa.

Kesän parhaita huveja on juosta niittokoneen takana Peusan Veinin niittäessä. Veiniä naurattaa perässä juoksemiseni. Sirkkaa lepuuttaessaan hän juttelee minulle kuin aikuiselle.

Maleksin pihalle, missä isosisko Maaret sitoo aitan kynnyksellä tennarinnauhoja. Hän kertoo, että Peusanmäellä on käyty henkien taistoa ja Veini on kärsinyt tappion.

Hän selittää minulle, miten ikä alkaa jo painaa Veiniä. Amalian mielestä isännyys olisi jo aika siirtää nuoremmille harteille, mutta ainut poika Raimo asuu ja viihtyy kaupungissa.

Amalia on keksinyt, että pojan venkoilu johtuu siitä, että Peusanmäellä kaikki on niin aataminaikuista. Nyt hän on pannut Veinin valitsemaan oman pojan ja hevosen välillä. Uusi traktori on luvassa päivänä minä hyvänsä.

Jään katsomaan Maaretin jälkeen suu auki. Peusan Veini ja Sirkka olivat työpari, joka oli edustanut minulle elämän pysyviä arvoja. Sirkka, vaalea ja leiskuvaharjainen voikko tunnettiin jo kaukaa, ja sen kyvyistä kiersi tarinoita naapurikyliä myöten.

Kerrottiin esimerkiksi, että Veini oli kyntänyt Sirkalla kivisen pellon kokonaan ilman ohjaksia ja ainuttakaan kirosanaa.

Amalia oli parhaalle ystävälleen, Mäkelän Sannalle, väittänyt, että Veini viihtyi tallissa paremmin kuin omassa tuvassaan. Salaisuutena hän kertoi Veinin lepertelevän hevoselleen kuin pienelle lapselle, kehuskelevan sitä kultamurusekseen.

Pian asia oli koko kylän tiedossa, mutta ei Veinin tarvinnut sitä hävetä. Kyllähän miesväki tiesi, että hevoselle oli helppo kertoa asioita, joita ei tohtinut sanoa edes vaimolleen.

Eräänä päivänä Peusanmäelle ajoi kuormuri lavallaan sininen traktori. Veini paneutui sisukkaasti uuden opetteluun. Luokoa syntyi ja heinäseivässirivit nousivat. Minä piileskelin

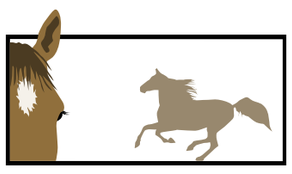

haikeana lepikon nurkassa uskaltamatta mennä traktorin lähelle.

Veini selvisi töistään konevoimin, mutta Sirkan asiat olivat hullummin. Se ei ymmärtänyt, miksi se oli siirretty syrjään. Ei näyttänyt riittävän, vaikka Veini kävi sitä iltaisin taputtelemassa ja vei makupaloja. Mitä pitemmälle syksy kului, sitä alempana Sirkka riiputti päätään.

Kädenvääntö Peusanmäellä jatkui. Amaliaa kismitti hevonen, joka päivät pääksytysten näytti vahtivan taloa. Hän väitti tulevansa sairaaksi sen mulkoilusta ja selvitti, että Raimoa oli turha odottaa kotiin niin kauan kun koni oli talossa.

Syksyllä Veini taipui myymään Sirkan Pohjalaisen Eemelille. Vanha hevosmies lupasi Sirkalle hyvät eläkepäivät. Kyllä Veini sen uskoi, mutta vaikeaa oli, kun hevonen haettiin.

Kului pari viikkoa. Eräänä aamuna Veini ja Amalia istuivat aamukahvipöydässä, kun eteisestä kuului kopinaa. Eemeli astui tupaan ja kysyi, olisiko sattunut näkymään karkulaishevosta. Sirkka oli yöllä avannut tallinoven säpin ja lähtenyt omille teilleen.

Veini meni katsomaan ikkunasta, ja siellä syyspihlajan alla seisoi kookas vaalea hevonen tuvalle päin katsellen. Veini lupasi, ettei hevonen tekisi samaa toiste.

Syksy vaihtui talveen ja Eemeli teki parhaansa Sirkan hyväksi. Sillä ei ollut puutetta mistään, mutta se menetti ruokahaluaan ja laihtui. Sen silmien ympärille kasvoi pieniä nasturoita. Eemeli vitsaili niiden olevan näärännäppyjä ja tulevan ainaisesta tuijottelusta Peusanmäelle.

Tuli uusi kevät ja kesä. Raimo ei vieläkään halunnut Peusanmäen isännäksi. Veini puski töitä entistä umpimielisempänä. Eräänä aamuna aamukahvin aikaan Eemeli tupsahti jälleen Peusanmäen tupaan etsimään hevosta. Tällä kertaa se oli jollakin ilveellä avannut kolme veräjää.

Veini kiiruhti ikkunaan ja jähmettyi tuijottamaan ulos. Siellä pihlajan alla oli jokin suuri vaalea möykky. Veini kiiruhti ulos ja pihlajan luokse. Sirkka makasi pitkällään maassa. Näki, että se oli asettunut makuulle huolellisesti. Sen kaula oli pitkin maata ja elottomat silmät näyttivät katsovan edelleenkin Peusanmäelle.

AARRE JAVANAINEN
Lappeenranta